

แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒
Guidelines for the Development of Information Technology in Primary
School Educational Administration Under the Office of
Phranakhonsiyutthaya Primary Education Area 2

จินตนา จุงใจ Jintana Jungjai^๑

อินธา ศิริวรรณ Intha Siriwan^๒

บุญเชิด ชำนิศาสตร์ Boonchurd Chumnisart^๓

สมปอง สุวรรณภุมมา Sompong Suwanaphuma^๔

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรค หลักและวิธีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา และเสนอแนวทางการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสานระหว่างเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและสัมภาษณ์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร และครู จำนวน ๒๖๐ คน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ทั้ง ๔ ด้าน มีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก

๒. หลักและวิธีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ทั้ง ๔ ด้าน ด้านวิชาการ มีการใช้คอมพิวเตอร์ในงานทะเบียนนักเรียน บุคลากรในโรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านงบประมาณ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการรายงานทางการเงินและงบการเงิน ด้านบริหารงานบุคคล มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำหลักฐานการปฏิบัติราชการของข้าราชการครู ด้านบริหารทั่วไป เครื่องมืออุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความทันสมัยและเพียงพอ

๓. แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ด้านวิชาการสถานศึกษาควรใช้

^๑สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Kru-jin@hotmail.com

^๒คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

^๓คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

^๔มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูล นักเรียนให้เป็นระบบ ด้านงบประมาณ ควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบันทึกข้อมูลบัญชีรับ-จ่าย การรายงานผลทางด้านการเงิน ด้านการจัดการเรียนการสอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประมวลผลงาน ด้านการบริหารงานบุคคล ควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประมวลผลข้อมูลและ รายงานผลการพิจารณาความดีความชอบ และด้านการบริหารทั่วไป ควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำทะเบียนประวัตินักเรียน

คำสำคัญ : เทคโนโลยี, สารสนเทศ, เทคโนโลยีสารสนเทศ, การบริหารการศึกษา,

Abstract

This research was aimed to study the current state, problem, obstacle, principle and method of using information technology in primary school educational administration and to propose development guidelines of using information technology in primary school educational administration under the Office of Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 2. The mixed research methodology was used in the study. The quantitative data were collected by questionnaires from 260 school administrators and teachers and the analyzed by mean and standard deviation. The qualitative data were obtained by in-depth interviews and analyzed by content analysis. The results of the study found that:

1. The current state, problem and obstacle of using information technology in primary school educational administration under the Office of Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 2 in 4 aspects were appropriate at the high level.

2. Principles and methods of using information technology in primary school educational administration under the Office of Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 2 in 4 aspects were as follows; In academic, computerized system was used in students' registration and school personnel were computer literate; In teaching and learning and budget management, information technology was used in teaching and learning reports and in financial and budget reports; In personnel management, information technology was used in filing and reporting work performance of teachers, and in general management, the office instrument and information technology were sufficient and in up-to-date.

3. Guidelines of using information technology in primary school educational administration under the Office of Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 2 were that; In academic management, schools should collect students' data in information technology system; In budget management,

information technology should be used in recording credit and debit account and financial reports; In teaching and learning management, information technology was used in teaching and learning evaluation and measurement; In personnel management, information technology was used in data processing and calculating work performance and promotion, and In general management, information technology was used in recording students' biodata.

Keywords : Technology, Information, Information Technology, Educational administration

บทนำ

ความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลกับการดำรงชีวิตนวัตกรรมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างก้าวกระโดด ก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน (Disruptive technology) ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ที่ต้องเผชิญกับเทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันมากมาย ทั้งด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การเดินทาง การใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารและการจัดการ การทำงาน เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน ดังนั้น เยาวชนรุ่นใหม่ จึงควรเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้รู้เท่าทันและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเอง สังคมและประเทศต่อไป ซึ่งเป็นบทบาทของการศึกษาที่ต้องพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะและความรู้ในเรื่องดังกล่าว โดยสรุป การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก ทั้งที่เป็นปัจจัยภายนอก จากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ๒๕๕๘ (Millennium Development Goals : MDGs ๒๐๑๕) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ ๒๕๗๓ (Sustainable Development Goals : SDGs ๒๐๓๐) และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ และปัจจัยภายในประเทศ จากนโยบายการปรับเปลี่ยนประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และวิกฤตสังคมสูงวัย ล้วนมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ดังนั้น การพัฒนาการศึกษาจึงต้องนำปัจจัยทุกด้านมาประมวลและวิเคราะห์เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนาไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ ด้วยเหตุนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งถ้าผู้บริหารมีวิธีการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ดีก็นำพาสถานศึกษาประสบความสำเร็จได้ไม่ยากการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พัฒนาการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กและเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าในอนาคต กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรัฐที่มีภารกิจหลักที่ต้องดูแลเด็กและเยาวชนให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี และการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๒ ปี จึงได้กำหนดนโยบายเร่งรัดในการพัฒนาและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาในทุกด้าน

กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารโรงเรียน เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศให้การปฏิรูปการศึกษาประสบผลสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้สนับสนุนการบริหารตามขอบข่ายงานทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งในการจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้นั้นจำเป็นต้องมีผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการใช้อุปกรณ์เหล่านั้นเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของเด่นชัย โพธิ์สว่าง (๒๕๕๐) ที่พบว่า ปัญหาการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีมีสองประการ คือ ข้อจำกัดต่างๆ ของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อจำกัดของผู้ใช้การพัฒนาองค์กรเริ่มให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในหน่วยงานให้ทันสมัย และเอื้อประโยชน์ต่อการบริหารจัดการให้มากที่สุด จึงทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์รวมถึงครุภัณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ บางครั้งเกิดปัญหาครุภัณฑ์ต่างๆ ไม่มีคุณภาพ เกิดความชำรุดเสียหาย งบประมาณในการบริหารด้านนี้ไม่เพียงพอ การใช้งานไม่สม่ำเสมอ ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นผู้อาวุโสไม่มีความถนัดในการใช้เทคโนโลยี และความต่อเนื่องในการบริหารที่ก้ำกั้ว ปัจจุบันส่งงานผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยเหตุนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้ที่สนใจใฝ่เรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะสามารถแนะนำและกระตุ้นบุคลากรให้เรียนรู้และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาที่ผ่านมา มีงานวิจัยหลายฉบับที่แสดงให้เห็นว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เกิดจากงบประมาณที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินมีไม่เพียงพอในการจัดซื้อเครื่องมือและชุดอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ส่วนงบประมาณสนับสนุนในการสร้างห้องปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและด้านวัสดุครุภัณฑ์สำนักงานยังต้องการให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ทำหน้าที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีจำนวนเพียงพอปัญหาในเรื่องความพร้อมของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตลอดจนสื่อซอฟต์แวร์ที่จะใช้งาน รวมทั้งจำนวนบุคลากรในสถานศึกษามีน้อย จากสภาพปัญหาดังกล่าว

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ เพื่อจะได้ทราบสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของโรงเรียน ทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานของสถานศึกษาได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและอุปสรรคการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒

๒. เพื่อศึกษาหลักและวิธีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒

๓. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบผสมผสานระหว่างงานวิจัยเชิงคุณภาพและงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลัก

๑) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ๑๖๕ โรงเรียนๆ ละ ๑ คน รวม ๑๖๕ คน และครูผู้รับผิดชอบ ๑๖๕ โรงเรียนๆ ละ ๔ คน รวม ๖๖๐ คน รวมทั้งสิ้น ๘๒๕ คน ๒) กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างคำนวณได้ตามสูตรของ Krejcie และ Morgan และได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๖๐ คน

๒) ประชากรผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก (สัมภาษณ์) ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จาก ๕ โรงเรียน โดยสัมภาษณ์แบบเจาะจง (Purpose Sampling) รวม ๕ คน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑) แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เขต ๒

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย สถานภาพ และ ประสบการณ์สอน

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ จำนวน ๒๔ ข้อ ๔ ด้าน

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักและวิธีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ จำนวน ๒๔ ข้อ ๔ ด้าน

ตอนที่ ๒ และ ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามประมาณค่า ๕ ระดับ (Rating Scale) ของลิเกิร์ต (Likert)

๒) แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง โดยมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ จำนวน ๔ ข้อ

๓. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

๑) แบบสอบถาม มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

(๑) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาครอบคลุมความคิดของการวิจัย

(๒) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ ในระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒

(๓) นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามในเบื้องต้น

(๔) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ จำนวน ๕ คน ๕ โดยหาค่าความสอดคล้องดัชนีระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index = IOC) สำหรับพิจารณาเนื้อหาและภาษาของข้อคำถามแต่ละข้อว่า เหมาะสม ไม่แน่ใจ และไม่เหมาะสม ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง ๐.๖๕-๑.๐๐ ถือว่า ข้อคำถามนั้นมีความเหมาะสม

(๕) นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่านมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างทดสอบในการวิจัย จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา หรือวิธีของ Cronbach ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ ๐.๙๖๑

(๖) ปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ก่อนนำไปแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

๒) แบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

(๑) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาครอบคลุมความคิดของการวิจัย

(๒) สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ ในระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒

(๓) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามในเบื้องต้น

(๔) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในเบื้องต้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้

(๕) นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่านมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ แล้วนำไปสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑) แบบสอบถาม (Questionnaire) มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

(๑) ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอเชิญคณาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย กลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

(๒) นำหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และนำหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยทำการนัดหมาย วัน เวลา ที่จะขอความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในแจกแบบสอบถามและเก็บคืน

๒) การสัมภาษณ์ (Interview) มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

(๑) ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์

(๒) นำหนังสือขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไปมอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการให้สัมภาษณ์

(๓) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ และทำการบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยการจดบันทึก ภาพนิ่ง และเครื่องบันทึกเสียง

๕. การวิเคราะห์ข้อมูล

๑) การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

๒) แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้ (๑) ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย (๒) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

๓) การสัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปผลข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง

สรุปผลการวิจัย

๑. สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ในภาพรวมทุกด้านมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป ด้านบริหารงานบุคคล และ ด้านวิชาการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) ด้านวิชาการ โดยภาพรวมผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ มีการใช้คอมพิวเตอร์ในงานทะเบียนนักเรียน รองลงมาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการ รวบรวมข้อมูลประวัติ และความประพฤตินักเรียน การทำใบงาน ด้วยคอมพิวเตอร์ และครูมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วยในการจัดการเรียนการสอนอันดับสาม

๒) ด้านงบประมาณ โดยภาพรวมผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการรายงานทางการเงินและงบการเงินเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำบัญชีการเงิน เป็นอันดับสอง และมีการใช้คอมพิวเตอร์ในการพิมพ์เอกสารเกี่ยวกับงบประมาณเป็นอันดับสามตามลำดับ

๓) ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำหลักฐานการปฏิบัติราชการของข้าราชการครูและมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำบัญชีเงินเดือน เป็นอันดับหนึ่งเท่ากัน รองลงมามีการเก็บข้อมูลบุคลากรโดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นอันดับสอง มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการบริหารงานบุคคล เป็นอันดับสาม ตามลำดับ

๔) ด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับ คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นๆ มีจำนวนเพียงพอกับปริมาณงานฝ่ายและเครื่องมืออุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความทันสมัยและเพียงพอเป็นอันดับหนึ่งเท่ากัน รองลงมาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารจัดการสามารถนำมาใช้ได้เกิดประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพเป็นอันดับสอง ครูผู้บริหารให้ความสำคัญในการวางแผนระบบสารสนเทศและการนำไปใช้เป็นอันดับสามตามลำดับ

๒. หลักและวิธีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ สรุปทุกด้านโดยภาพรวมมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบริหารทั่วไป รองลงมา คือ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และ ด้านวิชาการ ตามลำดับ

๑) ด้านวิชาการ โดยภาพรวมผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับ คือ มีการใช้คอมพิวเตอร์ในงานทะเบียนนักเรียน อันดับหนึ่ง รองลงมาบุคลากรในโรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ ในด้านการจัดการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์มาใช้ในการ รวบรวมข้อมูลประวัติและความประพฤตินักเรียน การทำใบงาน ด้วยคอมพิวเตอร์ อันดับสอง และมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการจัดการเรียนการสอนเป็นอันดับสามตามลำดับ

๒) ด้านงบประมาณ โดยภาพรวมผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับ คือ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการรายงานทางการเงินและงบการเงินอันดับหนึ่ง รองลงมา มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำบัญชีการเงิน อันดับสอง และมีการใช้คอมพิวเตอร์ในการพิมพ์เอกสารเกี่ยวกับงบประมาณเป็นอันดับสามตามลำดับ

๓) ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับ คือ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำหลักฐานการปฏิบัติราชการของข้าราชการครู

อันดับหนึ่ง รองลงมา มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำบัญชีเงินเดือน อันดับสอง และมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการบริหารงานบุคคลและมีการเก็บข้อมูลบุคลากรโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นอันดับสามเท่ากันตามลำดับ

๔) ด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมผู้บริหารและครุมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย สามอันดับคือ เครื่องมืออุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความทันสมัยและเพียงพอ อันดับหนึ่ง รองลงมา เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารจัดการสามารถนำมาใช้ได้เกิดประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพและผู้ใช้ปฏิบัติงานด้านการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น ๆ มีจำนวนเพียงพอกับปริมาณงานฝ่าย อันดับสองเท่ากัน และผู้บริหารให้ความสำคัญในการวางแผนระบบสารสนเทศและการนำไปใช้เป็นอันดับสามตามลำดับ

๓. เสนอแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เขต ๒

๑) ด้านวิชาการสถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการจัดเก็บข้อมูล นักเรียน ห้องเรียนและอื่นๆ รองลงมา ควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการเตรียมเอกสารทางวิชาการ และควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการวางแผนและวิเคราะห์งานวิชาการ

๒) ด้านงบประมาณ ควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการบันทึกข้อมูลบัญชีรับ-จ่าย ควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการประมวลผลงาน การรายงานผลทางด้านการเงิน และควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการบันทึกการจำหน่าย โอน ยืมพัสดุครุภัณฑ์

๓) ด้านการบริหารงานบุคคล ควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการประมวลผลข้อมูลและรายงานผลการพิจารณาความดีความชอบ รองลงมา ควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการวางแผนและวิเคราะห์งานบุคคล และควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

๔) ด้านการบริหารทั่วไป ควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการจัดเก็บบันทึก ข้อมูลสำมะโนนักเรียน รองลงมา ควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการจัดทำ ทะเบียนประวัตินักเรียนและควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการจัดทำทะเบียนประวัติสุขภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ มีประเด็นที่น่าสนใจผู้ศึกษาจึงนำมาอภิปรายผล ดังนี้

๑. สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ มีการปฏิบัติในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารสถานศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ในปี ๒๕๖๐ ได้กำหนดภาระงาน ทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการ

บริหารทั่วไป ไว้อย่างชัดเจน การบริหารงาน งานในด้านต่างๆ จะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานอย่างสะดวกและทันสมัยจึงจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบกับในภาวะปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของเทคโนโลยี ซึ่งเทคโนโลยีต่างๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น หน่วยงานทางการศึกษาได้นำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานมากขึ้น ช่วยให้การปฏิบัติงานอยู่บนฐานของข้อมูลต่างๆ อย่างสะดวกและรวดเร็วทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจึงทำให้สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบัณฑิตย กงกุล (๒๕๔๐) ได้ทำการศึกษาการจัดการใช้ระบบและสภาพปัญหาสารสนเทศในการบริหารงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ พบว่า ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน

๒. หลักและวิธีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ มีหลักและวิธีการในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในยุคแห่งการปฏิรูปการศึกษา สถานศึกษาทุกแห่งได้ปฏิรูประบบการบริหารภายในสถานศึกษาเพื่อให้การบริหารงานได้ดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน มีการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาช่วยในการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล บุคลากรในสถานศึกษาได้พยายามเรียนรู้ถึงแนวทางการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งการพัฒนาการเรียนรู้ในการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ด้วยตนเอง และการเข้ารับการอบรมแนวทางในการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในการใช้เทคโนโลยีต่างๆ อย่างทันสมัยและต่อเนื่อง ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้หลักและวิธีการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรังสิทธ์ จัปใจนาย (๒๕๔๒) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาระบบข้อมูลและสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิตธานีเขต ๔ ใน ๖ ด้าน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

๑) ผลการศึกษาพบว่า มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต มาช่วยในการทำงาน เป็นข้อที่ปฏิบัติต่ำสุดในด้านวิชาการ สถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมาช่วยในการทำงาน

๒) ผลการศึกษาพบว่า มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการวางแผนและจัดสรรงบประมาณเป็น ข้อที่ปฏิบัติที่สุดในด้านงบประมาณ สถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการวางแผนและจัดสรรงบประมาณ

๓) ผลการศึกษาพบว่า มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการวางแผนอัตรากำลัง เป็น ข้อที่มีการปฏิบัติที่สุดในด้านการบริหารงานบุคคล สถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการวางแผนอัตรากำลัง

๔) ผลการศึกษาพบว่า มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวิเคราะห์และวางระบบเพื่อบริหารงานโรงเรียน เป็นข้อที่ปฏิบัติที่สุดในด้านการบริหารทั่วไป สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยวิเคราะห์และวางระบบเพื่อบริหารงานโรงเรียน

๒. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ เพื่อบุคลากรจะได้มีความชำนาญมากขึ้น

๒) ควรมีการศึกษากว่าผู้นำด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ เพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่สมบูรณ์ต่อไป

บรรณานุกรม

- กานต์ กุณาศล. (๒๕๔๒). การประถมศึกษา. กาญจนบุรี : สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- เด่นชัย โพธิ์สว่าง. (๒๕๕๐) สภาพการดำเนินงานและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต ๓. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บัณฑิตย์ กองกุล. (๒๕๔๐). การใช้สารสนเทศในการบริหารงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (๒๕๓๕). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก.
- รังสิทธ์ จัปใจนาย. (๒๕๔๒). การศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต ๔. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.